

Draženu napokon mjesto koje zaslužuje

PROJEKT CENTRA JE U GRAĐEVINSKO-ARHITEKTONSKOM SMISLU OSEBUJNO DJELO I PRVIJENAC U NAČINU PREDSTAVLJANJA ODREĐENE LIČNOSTI IZ NOVIJE POVIJESTI. NIJE NAM POZNATO DA JE NEKI DRUGI SPORTAŠ U SVIJETU PREDSTAVLJEN NA SLIČAN NAČIN

Piše **Saša Segedi**

Uz nemale napore osnivača, nakon gotovo 10 godina nastojanja, projekt Muzejsko-memorijalnog centra "Dražen Petrović" je realiziran. Projekt je zanimljiv iz aspekta opće i športske muzeološke djelatnosti, povijesti športa, košarkaške struke, edukacije, odgoja, kulture i turističke ponude. Projekt Centra je u građevinsko-arhitektonskom smislu osebujno djelo i prvijenac u načinu predstavljanja određene ličnosti iz novije povijesti. Tjelovježbeno-športska muzeološka djelatnost može sa zadovoljstvom istaknuti da je takav projekt ostvaren upravo u njezinoj domeni. Nije nam poznato da je neki drugi športšaš u svijetu predstavljen na sličan način.

Iznimna športska veličina

Životopis Dražena Petrovića otkriva iznimnu športsku karijeru, rijetko viđenu u povijesti hrvatskog športa. Rođen je u Šibeniku 22. listopada 1964. Kao 15-godišnjak, u jesen 1980. godine počeo je nastupati za prvu ekipu KK *Šibenka*. S tim je klubom dva puta igrao u finala Kupa Radivoja Koraća, 1982. i 1983. Od 1984. igrao je u KK *Cibona* s kojom je osvojio državno prvenstvo (1985.) i Kup (1985., 1986. i 1988.), a dvaput je osvojio Kup prvaka (1985. i 1986.) i Kup pobjednika kupova (1987.). U košarkaški klub *Real Madrid* prešao je 1988. godine i osvojio španjolski kup i Kup pobjednika kupova. Prvi je hrvatski igrač koji je zaigrao u NBA ligi. Od 1989. nastupao je za *Portland Trail Blazers*, a od 1991. godine za *New Jersey Nets*. Prvi je kapetan hrvatske košarkaške reprezentacije. Poginuo je u prometnoj nesreći 7. lipnja 1993. godine, samo dan nakon zadnjeg nastupa u dresu hrvatske košarkaške reprezentacije u Wrocławu. Na olimpijskim igrama nastupio je 1984. (III.), 1988. (II.) i 1992. (II.), a na svjetskim prvenstvima 1986. (III.) i 1990. (I.). Medalje je osvajao i na europskim prvenstvima 1987. (III.) i 1989. (I.) i na univerzijadama 1983. (II.) i 1987. (I.). Prema anketi talijanskog lista *La Gazzeta dello Sport*, najboljim košarkašem Europe proglašen je 1986., 1989., 1992. i 1993. godine. Za svoja je dostignuća dobio najviša olimpijska priznanja

Dražen Petrović i Clyde Drexler u finalu košarkaškog turnira na olimpijskim igrama u Barceloni 1992.

od kojih su Centenary Medal i The Olympic Order uručeni posthumno. Odlikovan je i najvišim hrvatskim ordenima: Danica Hrvatske, Red Danice Hrvatske s likom Franje Bučara i Spomenica Domovinskog rata. Godine 1995. izrađen je srebrnjak s njegovim likom. Na otvaranju svjetskih studentskih športskih igara, Univerzijade u Zagrebu 1987. godine, upalio je plamen. Na poticaj predsjednika Međunarodnog olimpijskog odbora Juana Antonia Samarancha, zbog iznimnih zasluga u svjetskoj košarci i športu uopće, u parku Olimpijskog muzeja u Lausannei otkriven mu je 29. travnja 1995. spomenik koji je izradio akademski kipar Vasko Lipovac. U košarkašku Kuću slavnih u Springfieldu u SAD-u primljen je 27. rujna 2002. godine.

zana projekcija velikog formata. Uz središnji prostor predviđen za predavanja, projekcije i izlaganja, Centar ima i prodajni dio. Desno od ulaza je suvenirnica (47,42 m²) u koju je pristup posve otvoren iz središnjeg prostora. Na vanjskom dijelu suvenirnice, između stupova, postavljena su dva info-pulta. Oni omogućuju pristup u bazu podataka o športskoj karijeri Dražena Petrovića, hrvatskoj i svjetskoj košarci uopće. Između potpornih stupova u središnjem prostoru je pet velikih vitrina, dimenzija (2 x 1,07 x 0,8 m), za izlaganje stalnog postava. U prvoj vitrini izloženi su predmeti koji prikazuju Draženov život u rodnom Šibeniku. U drugoj i trećoj vitrini prikazan je boravak u Zagrebu. Postav u četvrtoj vitrini posvećen je Madridu, a u vitrini pet životu u Americi. Ekspoziti su osvijetljeni optičkim vlaknima koja se provlače kroz police i preko leća usmjeravaju na pojedini izloženi predmet. Na kraju reda vitrina dolazi se do sjevernog zida uz koji vode stube na kat. Na katu je šetnica s galerijom i ured s pratećim sadržajima. Šetnica omogućava praćenje projekcija na velikom zidu te razgledavanje ekspozita izloženih u vitrinama. Na zapadnom dijelu galerijskog prostora, u zoni između stupova, također je stalni postav. U njemu će se redom izložiti predmeti vezani uz Draženove nastupe u košarkaškim reprezentacijama (vitrina 5. i 6.), svjetska priznanja (vitrina 7. i 8.) i predmeti iz Hrvatske (vitrina 9. i 10.).

Stalni postav

Tijekom proljeća 1996. godine u Hrvatskom športskom muzeju je inventirana ostavština Dražena Petrovića. Građa je svrstana u 12 odjela: akreditacije (26); medalje darovane posthumno (5); dokumenti (79); medalje (30); odlikovanja (6); plakati (9); spomen-medalje, plakete i priznanja (112); pokali (68); publikacije (13); oprema i rekviziti (21); slike i uramljene fotografije (38) i zastavice (35). Ukupno je inventirano 460 predmeta. Kasnije je skupljeno još stotinjak predmeta. U stručnom pogledu, o predmetima, od kojih je formiran stalni postav, možemo iznijeti najviše ocjene. Trofejni predmeti su osvojeni u najvišoj svjetskoj konkurenciji. U postavu su sustavom selekcije odabrani predmeti prema važnosti, ali da ne bi prevladali samo predmeti koji svjedoče o vrhunskim športskim dometima, izloženi su i predmeti svakodnevne uporabe, koji svjedoče o Draženovom javnom i privatnom životu.

Smisao i značenje Centra

Osnovni cilj Muzejsko-memorijalnog centra "Dražen Petrović" je upoznavanje što većeg broja ljudi sa životom i djelom jednog iznimnog športaša iz galerije mnogobrojnih hrvatskih košarkaških velikana. Muzeološka koncepcija Centra ne omogućava samo upoznavanje nego i proživljavanje života istinske športske zvijezde. Interaktivni koncept stalnog izložbenog postava, projekcije i mogućnost pretraživanja na računalu, stavlja svakog posjetitelja u ulogu neposrednog sudionika. U modernom, informativnom i tehnički sofisticiranom ambijentu, svaki će se ljubitelj košarke i športa osjećati kao kod kuće. Otvaranje Centra je pravo osvježanje u kulturološkoj i turističkoj ponudi grada Zagreba i države. Dražen Petrović je planetarno poznata športska veličina pa valja očekivati da će posjetitelji iz inozemstva biti česti. Tako će, uz natjecanje, športaši doživjeti i povijesno-kulturološku dimenziju športa. S obzirom na brojne negativne tendencije u našem društvu, naročito izražene kod djece i mladeži u formi raznih ovisnosti i stvaranja predodžbe o smisla života kroz razne oblike zabave, Muzejsko-memorijalni centar "Dražen Petrović" nudi, predstavljajući njegovu ličnost, ideal samoprijegornog, zdravog, poštenog i športskog života.

Karakteristike prostora

U cilju uredjenja Muzejsko-memorijalnog centra "Dražen Petrović", Grad Zagreb je Zakladi Dražen Petrović dodijelio poslovni prostor veličine 288,61 m² u južnom lokalu u mezaninu poslovnog Tornja Cibona. Odmah nakon ulaza u Centar prolazi se kroz kolonadu i dolazi u središnji prostor, površine 121 m². Ravno naprijed je polukružni zid dug 14 metara, a visok sve do stropa dvorane (4,65 m). Na njemu su tri plazma zaslona, za paralelno pregledavanje filmova. U tom se dijelu Centra, kao što i sam naziv ukazuje, zbiva komunikacija i održavaju glavni događaji. Nakon razgledavanja izložbenog postava u prizemlju i na galeriji, posjetiteljima će biti prika-